

REPUBLICA MOLDOVA
Consiliul Național pentru Protecția Drepturilor Copilului

Agenda
ședinței CNPDC
din data de 11 martie 2014, orele 10.00
Casa Guvernului, str. Bănulescu Bodoni, et. VI

ORDINEA DE ZI:

	Cuvînt de deschidere – Tatiana POTÎNG , Viceprim-ministru, președinte al Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului
1.	Raport referitor la Completarea Chestionarului general privind implementarea Convenției de la Lanzarote și a Chestionarului tematic pentru prima rundă de monitorizare „Abuzul sexual asupra copiilor în cercul de încredere” de către autoritățile administrației publice centrale. Raportor: Ministerul Afacerilor Interne
2.	Modificările la Regulamentului de funcționare a taberelor de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților. Raportori: Ministerul Educației
3	Date cu privire la situația copiilor rămași fără îngrijirea părintească ca rezultat al migrației și măsurile ce se impun în vederea redresării fenomenului. Raportori: Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei Ministerul Educației Ministerul Sănătății Biroul Migrație și Azil Biroul Național de Statistică
4.	Aprobarea Planului de activitate pentru anul 2014. Raportori: Secretariatul permanent Consiliului pentru Protecția Drepturilor Copilului
5.	Diverse.

Sedinta Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului
din data de 11 martie 2014, orele 10.00
Casa Guvernului, str.Bănulescu Bodoni, et.VI

Subiectul 1

Raport referitor la Completarea Chestionarului general privind implementarea Convenției de la Lanzarote și a Chestionarului tematic pentru prima rundă de monitorizare „Abuzul sexual asupra copiilor în cercul de încredere” de către autoritățile administrației publice centrale.

Ministerul Afacerilor Interne

NOTĂ-RAPORT

privind completarea Chestionarului General privind implementarea Convenției Lanzarote și a Chestionarului tematic privind prima runda de monitorizare “Abuzul sexual asupra copiilor în cercul de încredere”

Chestionarul general privind implementarea Convenției Lanzarote (în continuare CG) și Chestionarul tematic privind prima rundă de monitorizare în domeniul “Abuzul sexual asupra copiilor, în cercul de încredere” (în continuare CT) au fost recepționate de către statele membre ale Comitetului Lanzarote, inclusiv RM, prin intermediul experților desemnați pentru participare în cadrul Comitetului, în a doua jumătate a lunii iunie 2013.

Ca urmare a examinării întrebărilor din CG și CT, au fost identificate instituțiile naționale care urmează a fi implicate în completarea chestionarelor în cauză, conform competențelor funcționale ce le revin.

Astfel, Ministerul Afacerilor Interne a remis pentru examinare și completare CG și CT instituțiilor naționale relevante, și anume Ministerul Justiției, Ministerul Educației, Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Procuratura Generală, Ministerul Sănătății, Agenția Turismului și Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, cu oferirea perioadei de executare de aproximativ 2 luni (8 iulie – 23 august 2013), luând în considerație complexitatea subiectului, precum și numărul destul de mare de întrebări (23+14).

Ca rezultat al acestei primei runde de examinare a documentului, MTS și AT au comunicat despre lipsa competențelor relevante în domeniile prevăzute de chestionarele menționate.

În ceea ce privește celelalte răspunsuri, considerăm destul de importantă și detaliată informația oferită de **MMPSF** cu referire la CG, însă total insuficientă informația oferită pentru CT.

Desigur suntem conștienți că aceste subiecte nu țin exclusiv de competența MMPSF, însă considerăm că instituția în cauză poate prezenta amplă informație cu referire la subiectele date, activități organizate în comun cu alte ministere (spre ex. MEd.- de informare, educare, MAI – de prevenire, campanii de informare, MJ – legislație amendată, adoptată, etc) la inițiativa MMPSF.

Referitor la răspunsul **PG**, acesta este foarte concret în ceea ce privește întrebările din CG, fiind posibil relevantă completarea răspunsurilor pentru CT.

Cu referire la răspunsurile **MJ, MEd, ANOEM, MS**, trebuie menționat faptul că răspunsurile au fost categoric insuficiente și nu reflectă întreaga activitate desfășurată de instituțiile în cauză cu referire la domeniile cuprinse de chestionarele respective.

De asemenea, considerăm foarte importantă atenționarea instituțiilor în cauză cu referire la faptul că din moment ce o organizație sau un Comitet, în acest caz, solicită completarea chestionarelor, acesta solicită răspuns la fiecare întrebare în parte (Întrebare-Răspuns concret) și nu un raport compilat cu toate activitățile desfășurate și toate actele legislative adoptate de un stat într-un domeniu.

În conformitate cu art.3 al Legii nr.263 din 19.12.2011 cu privire la ratificarea Convenției Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatarei sexuale și a abuzurilor sexual Ministerul Afacerilor Interne se desemnează ca autoritate națională responsabilă cu implementarea prevederilor articolului 37 paragraful 1 din convenție, iar conform Ordinului MAEIE, reprezentanții din cadrul MAI sunt desemnați în calitate de experți în cadrul Comitetului Lanzarote.

Această calitate a reprezentanților MAI presupune responsabilitatea de a compila informația și de a prezenta un răspuns comprehensiv și generalizat în adresa Secretariatului Comitetului Lanzarote, precum și de a susține poziția RM în cadrul lucrărilor Comitetului, or în cazul completării CG și CT Ministerul Afacerilor Interne nu își atribuie rolul de redactor al informațiilor parvenite de la instituțiile naționale, mai ales în domeniile de competență ce nu-i revin, precum și nu consideră convenit de a decide asupra răspunsurilor repartizate la o întrebare sau alta.

În acest context, **MJ** a prezentat o informație destul de relevantă în ceea ce privește cadrul juridic, precum și activitățile desfășurate în domeniul de relevanță în contextul reformei sectorului justiției. Considerăm că era posibilă repartizarea informației de care se dispune conform întrebărilor din chestionare pentru a evita omiteri sau greșeli.

Informația transmisă de **MS** vizează întregul spectru de domenii inclus în Convenția CoE privind abuzul sexual și exploatarea sexuală împotriva copiilor (Convenția Lanzarote) și, iarăși, nu face referire la o anumită întrebare concretă din chestionare.

Luând în considerație un număr destul de mare de întrebări în domeniul specific al ocupării forței de muncă, legislație, aspecte practice, se consideră relevantă contribuția **ANOEM** în completarea chestionarelor.

Cu referire la răspunsul **MEd**, considerăm răspunsul prezentat insuficient, mai ales luând în considerație complexitatea informației solicitate în ambele chestionare cu referire la subiectele ce revin MEd conform competențelor funcționale.

Adițional menționăm că MAI a mai transmis repetat Chestionarele, cu informația prezentată de instituțiile

respective, la data de 3 noiembrie 2013, pentru examinare suplimentară, iar ca rezultat nu a recepționat fie nici un răspuns, fie lipsa obiecțiilor, propunerilor sau completărilor relevante (A treia oară această interpelare a fost făcută prin intermediul CNPDC în ianuarie 2013).

Prin urmare, vă informăm că Republica Moldova a reușit să prezinte chestionarele completate la data de 31 ianuarie 2014 în adresa Secretariatului Comitetului Lanzarote al Consiliului Europei, care ulterior va elabora un Raport al Consiliului Europei privind implementarea Convenției Lanzarote, inclusiv privind prima rundă de monitorizare.

Răspunsurile statelor membre vor fi examinate în cadrul Reuniunilor Comitetului Lanzarote, pe blocuri, conform subiectelor menționate, primele întrebări fiind 1, 3, 5 și 6 din Chestionarul General, fiind incluse deja pe agenda Comitetului pentru reuniunea din 8-10 aprilie.

De asemenea, intervenim cu rugămintea de a ne acorda și în continuare suportul necesar în completarea acestor chestionare, întrucât în cazul în care membrii Comitetului vor decide un răspuns ca fiind insuficient, aceștia își rezervă dreptul de a solicita completarea acestora.

În acest context, amintim că în conformitate cu art.2 al Legii nr. 263 din 19.12.2011, "Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor convenției nominalizate", ceea ce presupune un effort comun al tuturor instituțiilor naționale relevante.

Șef al Secției elaborare și dezvoltare a politicilor de integrare europeană,
Direcția generală relații internaționale și integrare europeană
Ministerul Afacerilor Interne
Expert titular al RM la Comitetul Lanzarote
Tatiana ȚURCAN

Subiectul 2

Modificările la Regulamentului de funcționare a taberelor de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților.

Ministerul Educației

Raport privind pregătirea către sezonul estival 2014

La indicația Guvernului nr.1107-622 din 08.11.2013 și în conformitate cu deciziile luate în cadrul ședinței nr.5 din 26.09.2013 a Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului, Ministerul Educației a convocat la 20.11.2013, ora 10.00, ședința de lucru cu reprezentanții Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerului Sănătății, Agenției Achiziții Publice și Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor în vederea examinării propunerilor de modificare a legislației și operării modificărilor la Regulamentul de funcționare a taberelor de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților.

Sinteza obiecțiilor și propunerilor parvenite la Regulamentul de funcționare a taberelor de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.334 din 23 aprilie 2009 este prezentată în Anexa 1.

Regulamentul de funcționare a taberelor de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților urmează a fi expediat pentru examinare și avizare tuturor autorităților publice de resort implicate în organizarea odihnei și întremării copiilor și adolescenților în sezonul estival 2014. Urmează elaborarea proiectului de Hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului vizat și emiterea ordinului referitor la punerea în aplicare a Regulamentului cu privire la funcționarea taberelor de odihnă și întremarea a sănătății copiilor și adolescenților.

Cu referire la examinarea propunerilor de modificare a legislației în vigoare ce țin de activitatea taberelor de odihnă, comunicăm:

1. La propunerea vicepreședintelui r-lui Ialoveni privind neadmiterea realizării procesului de achiziții publice în detrimentul calității produselor alimentare achiziționate, conform regulii celui mai mic preț, Ministerul Educației solicită suplimentar Agenției Naționale pentru Achiziții Publice informații la aspectul vizat.
2. Cu referire la procedura de licitare a foilor pentru taberele de odihnă, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei nu a prezentat modificări de procedură.
3. Propunerea Ministerului Sănătății ce ține de solicitarea autorizației sanitare la etapa de funcționare nemijlocită a taberei de odihnă și înăsprirea pedepsei pentru managerii taberelor de odihnă pentru admiterea copiilor fără certificat medical a fost inclusă în Regulamentul de funcționare a taberelor de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților.
4. Propunerea ce ține de obligativitatea solicitării unui aviz de la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor de către proprietarii taberelor de odihnă fost inclusă în Regulamentul de funcționare a taberelor de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților.

În acest context, la 28.02.2014 nr.02/15-06 PH, Ministerul Educației a remis spre examinare și avizare Proiectul Hotărârii Guvernului Republicii Moldova „Cu privire la organizarea odihnei și întremării copiilor și adolescenților în sezonul estival 2014”.

Viceministru Liliana Nicolaescu-Onofrei
Ex.: D. Cotovițaia

Sinteza obiecțiilor și propunerilor

**la Regulamentul de funcționare a taberelor de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților,
aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.334 din 23 aprilie 2009 (modificările operate)**

Articolul	Conținutul articolului	Autoritatea care a propus modificarea	Textul propus pentru completare	Varianta finală
Cap.I, Art.2	Tabără cu sejur de zi – formă de organizare a odihnei copiilor cu vârsta cuprinsă între 7 – 15 ani cu regim de zi, organizată în localurile instituțiilor de învățământ sau în alte localuri adaptate cerințelor sanitaro-igienice.	Ministerul Afacerilor Interne	și de apărare împotriva incendiilor.	Tabără cu sejur de zi – formă de organizare a odihnei copiilor cu vârsta cuprinsă între 7 – 15 ani cu regim de zi, organizată în localurile instituțiilor de învățământ sau în alte localuri adaptate cerințelor sanitaro-igienice și de apărare împotriva incendiilor.
Cap.I, Art.4	Taberele de odihnă pot fi fondate de către autoritățile administrației publice locale, sindicate, instituțiile de învățământ, organizațiile obștești, precum și de către agenții economici (în continuare – fondatori) prin decizia coordonată cu direcțiile raionale/municipale învățământ, tineret și sport, cu structurile teritoriale ale Ministerului Sănătății, Ministerului Finanțelor, Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale și serviciului de supraveghere tehnică.		al Ministerului Afacerilor Interne	Taberele de odihnă pot fi fondate de către autoritățile administrației publice locale, sindicate, instituțiile de învățământ, organizațiile obștești, precum și de către agenții economici (în continuare – fondatori) prin decizia coordonată cu direcțiile raionale/municipale învățământ, tineret și sport, cu structurile teritoriale ale Ministerului Sănătății, Ministerului Finanțelor, Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne și serviciului de supraveghere tehnică.
Cap.I, Art. 5	Taberele de odihnă pot activa în propriul sediu, pot fi amplasate în localurile instituțiilor de învățământ preuniversitar și extrașcolar, în cazul în care acestea corespund normelor în vigoare.	a) Ministerul Afacerilor Interne	și de apărare împotriva incendiilor	Taberele de odihnă pot activa în propriul sediu, pot fi amplasate în localurile instituțiilor de învățământ preuniversitar și extrașcolar, în cazul în care acestea corespund normativelor sanitare și de apărare împotriva incendiilor în vigoare.
		b) Ministerul Sănătății	normativelor sanitare	
Cap.I, Art.5. ¹	Tabăra de odihnă nu poate fi amplasată în zona nemijlocită a plajei cu destinație publică și/sau a localurilor ce activează după orele 23.00.	Direcția generală învățământ, tineret și sport mun. Chișinău	Text nou	
Cap.I, Art.9	Perioada de odihnă a copiilor într-un schimb în taberele cu finanțare publică va constitui 10-12 zile.	Ministerul Sănătății	și ”24-26 zile”	Perioada de odihnă a copiilor într-un schimb în taberele cu finanțare publică va constitui 10-12 zile “și 24-26 zile”.
Cap.I, Art.10	Beneficiari ai taberelor de odihnă sînt copii cu vârsta cuprinsă între 7-16 ani; Taberele/schimburile pentru adolescenți de 16-18 ani vor fi deschise separat de cele de 7-16 ani.	Direcția generală învățământ, tineret și sport mun. Chișinău	Text nou	
Cap.II, Art.11	Normele sanitaro-igienice, (Normele sanitare) pentru funcționarea taberei se stabilesc de către Ministerul Sănătății și sînt obligatorii pentru	Ministerul Sănătății	(Normele sanitare)	Normele sanitare pentru funcționarea taberei se stabilesc de către Ministerul Sănătății și sînt obligatorii pentru toate taberele.

	toate taberele.			
Cap.II, Art 12	Nivelul de pregătire a taberelor va fi evaluat, cu 10 zile pînă la începutul sezonului estival, de către o comisie intersectorială, constituită prin ordinul ministrului educației și tineretului și ministrului administrației publice locale, în componența căreia vor fi incluși reprezentanți ai autorităților de gestionare, precum și ai structurilor teritoriale ale Ministerului Educației, Ministerului Sănătății, Ministerului Finanțelor, Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne, serviciului de supraveghere tehnică.	Ministerul Afacerilor Interne	al Ministerului Afacerilor Interne,	Nivelul de pregătire a taberelor va fi evaluat, cu 10 zile pînă la începutul sezonului estival, de către o comisie intersectorială, constituită prin ordinul ministrului educației și tineretului și ministrului administrației publice locale, în componența căreia vor fi incluși reprezentanți ai autorităților de gestionare, precum și ai structurilor teritoriale ale Ministerului Educației, Ministerului Sănătății, Ministerului Finanțelor, Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne, serviciului de supraveghere tehnică.
Cap.II, Art 12	Actul respectiv va fi întocmit în două exemplare două exemplare , dintre care unul se va păstra la administrația taberei, al doilea – la Serviciul sanitaro-epidemiologic.	Ministerul Sănătății	Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice.	Actul respectiv va fi întocmit în două exemplare trei exemplare , dintre care unul se va păstra la administrația taberei, al doilea – la Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice, iar al treilea – la organele supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor.
		Ministerul Afacerilor Interne	la organele supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor.	
Cap.II, Art 13	Tabăra va funcționa în temeiul autorizației sanitare și a permisului actualizat pentru fiecare schimb, eliberat de către centrul teritorial de medicină preventivă în baza concluziilor generale ale comisiei intersectoriale.	Agenția Națională pentru siguranța Alimentelor	veterinare de funcționare, eliberată de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	Tabăra va funcționa în temeiul autorizației sanitar – veterinar de funcționare, eliberată de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și a permisului actualizat pentru fiecare schimb, eliberat de către centrul teritorial de medicină preventivă în baza concluziilor generale ale comisiei intersectoriale, inclusiv a avizului organelor supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor.
		Ministerul Afacerilor Interne	inclusiv a avizului organelor supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor.	
Cap.II, Art 14	În cazul nerespectării prevederilor actelor legislative și normative cu referire la asigurarea securității vieții și sănătății copiilor (condițiile sanitaro-igienice de întreținere a taberei, organizarea alimentației, respectarea regimului de activitate), precum și a prezentului Regulament, autoritățile abilitate	Ministerul Afacerilor Interne	cerințele regulilor de apărare împotriva incendiilor	În cazul nerespectării prevederilor actelor legislative și normative cu referire la asigurarea securității vieții și sănătății copiilor (condițiile sanitaro-igienice de întreținere a taberei, cerințele regulilor de apărare împotriva incendiilor, organizarea alimentației, respectarea regimului de activitate), precum și a prezentului Regulament, autoritățile abilitate vor reține autorizația de activitate pînă

	vor retrage autorizația de activitate pînă la lichidarea motivelor care au condus la adoptarea acestei decizii.			la lichidarea motivelor care au condus la adoptarea acestei decizii.
Art.19	Fondatorii au următoarele atribuții: e) de completat	Agencia Națională pentru siguranța Alimentelor	să asigure, în comun cu colaboratorii Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, antrenarea managerilor taberelor de odihnă pentru respectare cerințelor generale și specifice ale legislației privind siguranța alimentelor.	19. Fondatorii au următoarele atribuții: e) să asigure, în comun cu colaboratorii Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, antrenarea managerilor taberelor de odihnă pentru respectare cerințelor generale și specifice ale legislației privind siguranța alimentelor.
Supli mentar la capitol ul II		Ministerul Sănătății		<u>Completări:</u> 1) Se interzice funcționarea taberei de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților, fără autorizarea sanitară de funcționare, eliberată de Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice; 2) Pentru efectuarea curățeniei generale și dezinfecției, pauza între schimburi va fi nu mai puțin de 2 zile; 3) Nu se admite angajarea salariaților taberei de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților la lucru în cantină, fără instruire igienică și examenul profilactic.
Art.22	Directorul taberei exercită următoarele atribuții funcționale: f) realizează instructajul personalului taberei privind respectarea tehnicii securității, profilaxia accidentelor și a traumatismului;	Ministerul Afacerilor Interne	a regulilor de apărare împotriva incendiilor,	Directorul taberei exercită următoarele atribuții funcționale: f) realizează instructajul personalului taberei privind respectarea tehnicii securității, a regulilor de apărare împotriva incendiilor, profilaxia accidentelor și a traumatismului;
Art.33	Documentația privind activitatea de bază a taberei include următoarele: se solicită suplimentarea cu pct.g	Direcția generală învățămînt, tineret și sport mun. Chișinău	g) Registrul de evidență a copiilor și adolescenților.	Documentația privind activitatea de bază a taberei include următoarele: g) Registrul de evidență a copiilor și adolescenților.

Cap. VI Art.35	Vor beneficia de înlesniri la procurarea biletelor în taberele cu finanțare publică: a) copiii orfani și semiorfani; b) copiii din familii monoparentale; c) copiii din familii cu venituri mici; d) copiii din familii numeroase; e) copiii aflați sub tutelă/curatelă; f) copiii plasați în servicii de tip familial; g) copiii plasați în centre de plasament temporar; h) copiii din familii în care ambii părinți sînt cu dizabilități; i) copiii din familii în care ambii părinți sînt pensionari; j) copiii care au obținut performanțe la studii sau sînt învingători la olimpiade didactice și extradidactice.	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	k) copiii solicitanților de azil, refugiaților recunoscuți în Republica Moldova, beneficiarilor de protecție umanitară și persoanelor cărora li s-a recunoscut statutul de apatrid în Republica Moldova, precum și copiii din familii defavorizate în care unul din părinți se încadrează în una din categoriile menționate; l) copiii cu dizabilități și însoțitorii lor;	Vor beneficia de înlesniri la procurarea biletelor în taberele cu finanțare publică: a) copii orfani; b) copii din familii monoparentale; c) copii din familii defavorizate; d) copii din familii cu 3 și mai mulți copii; e) copii aflați sub tutelă/curatelă; f) copii plasați în servicii de tip familial; g) copii plasați în centre de plasament temporar; h) copii din familii în care ambii părinți sînt cu dezabilități; i) copii din familii în care ambii părinți sînt pensionari; j) copii care au obținut performanțe la studii sau sînt învingători la olimpiadele didactice și extra didactice; k) copii solicitanților de azil, refugiaților recunoscuți în Republica Moldova, beneficiarilor de protecție umanitară și persoanelor cărora li s-a recunoscut statutul de apatrid în Republica Moldova, precum și copiii din familii defavorizate în care unul din părinți se încadrează în una din categoriile menționate; l) copii cu dezabilități și însoțitorii lor.
Cap. VII Art.54/ 1	54. 5% din numărul biletelor repartizate secțiilor asistență socială și protecție a familiei/Direcției ocrotirea și protecția minorilor din municipiul Chișinău vor fi distribuite gratuit categoriei de beneficiari indicate la pct. 35 lit. j) din prezentul Regulament, în baza listelor de beneficiari selectați de către Direcția generală învățămînt, tineret și sport. De introdus articolul Art.54/¹ cu următorul conținut.	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	“5% din numărul biletelor repartizate secțiilor asistență socială și protecție a familiei/Direcției ocrotirea și protecția minorilor din municipiul Chișinău vor fi distribuite gratuit grupului de beneficiari indicat la pct.35 lit.i) din prezentul Regulament”.	Art.54/¹ “5% din numărul biletelor repartizate secțiilor asistență socială și protecție a familiei/Direcției ocrotirea și protecția minorilor din municipiul Chișinău vor fi distribuite gratuit grupului de beneficiari indicat la pct.35 lit.i) din prezentul Regulament”.

Date cu privire la situația copiilor rămași fără îngrijirea părintească ca rezultat al migrației și măsurile ce se impun în vederea redresării fenomenului.

Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei

Date cu privire la situația copiilor rămași fără îngrijire părintească ca rezultat al migrației și măsurile ce impun în vederea redresării fenomenului

În cadrul Parteneriatului de Mobilitate Uniunea Europeană – Republica Moldova Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, de comun cu Ministerul Muncii și Politicilor Sociale al Italiei și Misiunea Organizației Internaționale pentru Migrație în Republica Moldova, în perioada a. 2011-2013 a implementat proiectul „*Abordarea efectelor negative ale migrației asupra minorilor și familiilor rămase în țară*”.

Proiectul dat este parte a Programului tematic de cooperare cu țările terțe în domeniile migrației și azilului, finanțat de Comisia Europeană și co-finanțat de Ministerul Muncii și Politicilor Sociale al Italiei.

Obiectivele proiectului implementat au fost:

- Cunoașterea necesităților copiilor în dificultate și a celor lăsați fără îngrijirea părintească datorită migrației în profil teritorial;
- Crearea unei Baze de Date a copiilor în dificultate și a celor rămași fără îngrijire părintească datorită migrației;
- Consolidarea capacităților asistenților sociali comunitari/specialiștilor structurilor teritoriale de asistență socială în evaluarea și luarea la evidență a copiilor în dificultate;

Urmare a acestui fapt, în cadrul proiectului vizat și al proiectului „Suport la Planul Național de Acțiuni cu privire la protecția copiilor rămași fără îngrijire părintească în rezultatul migrației”, implementat de Universitatea de Stat din Moldova cu suportul Agenției Cehe pentru Dezvoltare, a fost realizată o cercetarea cantitativă pentru identificarea copiilor în dificultate, precum și copiilor ai căror părinți/unicul părinte sunt implicați în procese migratorii.

În rezultatul studiului cantitativ efectuat, în anul 2012, 105 270 copii aveau cel puțin un părinte implicat pe parcursul ultimului an în procese migratorii, ceea ce constituia 14,5% din numărul total de copii din Republica Moldova. Dintre aceștia: la 53 695 (51,0%) era plecat tatăl, la 29 950 (28,5%) era plecată mama, la 21 625 (20,5%) ambii părinți.

De asemenea, din totalul copiilor chestionați,

- 56 448 copii locuiau cu ambii părinți, dintre care aproximativ 20 mii au experiență migrațională;
 - 38 281 copii care nu locuiesc cu părinții, erau lăsați în grija membrilor familiei extinse sau terțelor persoane.
- În 14,8% din cazuri copii aveau instituită tutela/curatela ca formă de protecție.

Totodată, printre caracteristicile copiilor ai căror părinți/unicul părinte sunt implicați în procese migratorii menționăm faptul că :

- comunicarea cu părinții este realizată zilnic sau de câteva ori pe săptămână, inclusiv: prin telefon în circa 75 % din cazuri, atât cu mama, cât și cu tata și prin internet în 45 % din cazuri cu mama și 30 % cu tata;
- relația cu îngrijitorii în majoritatea cazurilor sunt: de prietenie – 48,6 % din cazuri și de încredere – 50,1 % din cazuri;
- se confruntă cu situații de violență verbală: în 38,4 % din cazuri în familie și în relațiile cu prietenii – 18,2 %;
- se confruntă cu situații de violență fizică: în 11,1 % din cazuri în familie, 9,4 % din cazuri în relațiile cu prietenii și 2,7 % din cazuri la școală;
- s-a întâmpnat ca în ultimele 12 luni aceștia:
 - să nu aibă cu cine să se consulte sau / cui să-i spună când are o problemă – în 4401 cazuri sau 6,0 % din cazuri,
 - să fumeze – 2778 cazuri sau 3,8 % din cazuri,
 - să consume alcool – 2745 cazuri sau 3,7 % din cazuri.

Urmare a studiului efectuat a fost creată o bază electronică de date, dezagregată pe localități și unități administrativ-teritoriale care a fost transmisă autorităților tutelare pentru evidență.

În scopul asigurării unui cadru legal special de protecție și de monitorizare a copiilor rămași fără ocrotire părintească Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a promovat Legea privind protecția specială a copiilor în situație de risc și a copiilor separați de părinți, care a fost adoptată de Parlament prin Legea nr. 140 din 14 iunie 2013 și a intrat în vigoare începând cu data de 01 ianuarie 2014.

Legea dată definește un șir de noțiuni principale utilizate în sistemul de protecție a copilului, revizuieste activitatea autorităților tutelare, abilitază cu atribuții de autoritate tutelară primarii și structurile teritoriale de asistență socială și protecție a familiei, reglementează procedura de autosesizare și înregistrare a sesizărilor despre copiii aflați în situație de risc, termenele, specialiștii și autoritățile responsabile de emiterea dispozițiilor privind evaluarea situației copiilor, atribuirea statutului și plasamentul copiilor separați de părinți.

Conform prevederilor Legii menționate, informația privind identificarea copiilor ai căror părinți/unicul părinte sunt plecați/este plecat la muncă peste hotare se prezintă autorității tutelare locale (primarului) de către:

a) administrația instituțiilor educaționale – semestrial, până la data de 30 octombrie și, respectiv, 30 aprilie a fiecărui an;

b) specialistul în protecția drepturilor copilului, asistentul social comunitar, medicul/asistentul medicului de familie sau ofițerul de sector al poliției – în termen de 3 zile de la data identificării copilului.

În baza informației primite, autoritatea tutelară locală dispune efectuarea evaluării situației copilului de către specialistul în protecția drepturilor copilului, iar în lipsa acestuia – de către asistentul social comunitar, și emite, cu consimțământul părinților/unicului părinte, dispoziția de instituire a tutelei/curatei conform prevederilor legislației dacă în urma evaluării inițiale se constată că condițiile de creștere și educație a copilului sunt adecvate.

Evaluarea situației copilului de către specialistul în protecția drepturilor copilului, iar în lipsa acestuia – de către asistentul social comunitar, se efectuează în termen de până la 30 de zile.

Totodată, părinții/unicul părinte care pleacă peste hotare pe un termen mai mare de **3 luni** și ai căror copii rămân în Republica Moldova urmează să informeze în prealabil autoritatea tutelară locală despre persoana în grija căreia rămân copiii.

În vederea familiarizării reprezentanților autorităților tutelare locale și teritoriale cu prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor copilului, precum și a cadrului normativ național privind sistemul de protecție a copilului, în perioada iulie – noiembrie 2013 Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a desfășurat cursuri de instruire, menite să consolideze capacitățile instituționale și funcționale ale autorităților administrației publice locale în domeniul protecției drepturilor copilului și anume a primarilor, asistenților sociali comunitari și specialiștilor în domeniul protecției copilului din cadrul Secțiilor/Direcțiilor asistență socială și protecție a familiei din republică – circa **1800 persoane**.

Cursurile cu durate de 2,5 zile (20 ore de instruire) au fost desfășurate în baza unui curriculum de instruire elaborat de Minister, care a cuprins modulele de formare: cadrul normativ internațional, serviciile și prestațiile acordate în cadrul sistemului de protecție a copilului în Republica Moldova și mecanismul de identificare, evaluare, asistență, referire, monitorizare și evidență a copiilor în situație de dificultate.

Totodată, în a. 2013 Ministerul a revizuit fișa de identificare a copilului a cărui părinți /unicul părinte sunt/este plecați/plecat la muncă peste hotare.

Pe parcursul lunii decembrie 2013 Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a organizat în teritoriu cursuri de instruire în vederea familiarizării asistenților sociali comunitari cu instrumentul de identificare vizat, care conține date privind:

- componența familiei,
- contactul cu rudele plecate peste hotare,
- starea de sănătate a copilului (starea actuală a sănătății copilului, existența prescripțiilor medicale, ultima vizita efectuată la medicul de familie),
- educația copilului (acordarea asistenței la pregătirea temelor, lipsa de la școală, existența condițiilor pentru pregătirea lecțiilor),
- condițiile de trai ale copilului (starea tehnică a locuinței, existența condițiilor pentru menținerea igienei, nr. de mese pe zi – accesul la produse din carne, pește, legume și fructe proaspete, fast-food, prezența banilor de buzunar),
- relaționarea cu semenii și cu persoana în grija căreia a fost lăsat copilul (comunicarea, impunerea anumitor restricții).

Concomitent, Ministerul se află în proces de elaborare a unei extensii pentru integrarea fișei de identificare a copilului a cărui părinți /unicul părinte sunt/este plecați/plecat la muncă peste hotare în Sistemul Informațional Automatizat „Asistența Socială”.

În contextul celor expuse, în vederea implementării unor instrumente de protecție specială a copiilor în situație de risc, care să eficientizeze mecanismul de identificare evaluare, asistență, referire, monitorizare și evidență a copiilor în situație de dificultate, la toate nivelele administrative, a fost elaborat proiectul Instrucțiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării, traficului.

Actualmente, proiectul vizat a fost definitivat conform avizelor și urmează a fi promovat Guvernului spre aprobare.

De asemenea, se află în proces de elaborare a proiectului Regulamentului-cadru pentru organizarea și funcționarea serviciului de tutelă/ curatelă, care va reglementa procedura de instituire a tutelei temporare – ca formă de protecție a copilului al cărui părinți/ unicul părinte pleacă la muncă peste hotare.

Totodată, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a elaborat și definitivează un set de instrucțiuni adresate administrațiilor instituțiilor educaționale privind prezentarea semestrială a informației prin prisma art. 13 din Legea nr. 140 din 14 iunie 2013 privind copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă peste hotare, precum și un set de instrucțiuni pentru asistenții sociali comunitari privind evaluarea situației copiilor respectivi.

Ministerul Educației

Guvernul Republicii Moldova

Consiliul Național pentru Protecția Drepturilor Copilului

În conformitate cu Agenda ședinței CNPDC, propusă pentru data de 11 martie 2014, Ministerul Educației prezintă informațiile solicitate pentru subiectele de discuție în cadrul ședinței.

Date cu privire la situația copiilor rămași fără îngrijirea părintească ca rezultat al migrației și măsurile de prevenire și combatere ce se impun.

Ministerul Educației prezintă indicatorii statistici privind învățământul general, din analiza datelor disponibile pentru anul de studii 2013-2014, la data de 01.10.2013:

	Este plecat unul din părinți		Sînt plecați ambii părinți	
Total	Nr. de copii 32258	% 9,0	Nr. de copii 10628	% 3,0
În mediul rural	21440	10,4	7502	3,6
În mediul urban	10818	7,1	3126	2,0
Din care, în:				
Clasele 1-4	13559	9,8	4616	3,3
Clasele 5-9	14164	8,5	4637	2,8
Clasele 10-12	4535	8,5	1375	2,6

În vederea promovării protecției copiilor rămași fără îngrijirea părintească și în scopul prevenirii și/sau combaterii fenomenului, Ministerul Educației propune un șir de acțiuni, măsuri de protecție a copiilor, după cum urmează, la nivel de Direcții generale de învățământ, instituții de învățământ preșcolar și general:

Atribuțiile Direcțiilor generale raionale/municipale de Învățământ, Tineret și Sport, privind protecția copilului împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului și a celor rămași fără îngrijirea părintească:

- realizează conexiunea dintre organele centrale și unitățile de învățământ în procesul de implementare a strategiilor de prevenire și intervenție pe care le desfășoară instituțiile preșcolare și generale de învățământ;
- includ în Planul strategic de activitate al DGÎTS, acțiuni de proiectare, realizare și monitorizare a activității manageriale a instituțiilor de învățământ din perspectiva asigurării protecției copilului împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, cu accentuarea acțiunilor pentru copiii rămași fără îngrijirea părintească;
- includ în Planul operațional de activitate a DGÎTS a procedurilor care urmează a fi folosite pentru a asista personalul didactic al unităților de învățământ în asimilarea cunoștințelor și deprinderilor necesare pentru implementarea strategiilor de prevenire și intervenție în diverse cazuri, mai puțin dorite, în care sunt implicați copiii;
- asigură formarea profesională în domeniul strategiilor de prevenire și intervenție în cazurile de violență;
- evaluează și monitorizează sistematic activitățile cu caracter educativ-preventiv; - asigură comunicarea permanentă cu instituțiile preșcolare și de învățământ general, dar și cu comunitatea privind prevenirea și intervenția în cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic a copilului;
- identifică forme eficiente de colaborare a personalului didactic, a părinților (cine este prezent în țară), a tutorului elevilor și membrilor comunității în luarea deciziilor privind prevenirea și intervenția în diverse cazuri în care sunt implicați copiii;

Pentru **instituțiile preșcolare de învățământ**, inițierea și desfășurarea activităților educative centrate pe problematica copiilor rămași fără îngrijire părintească trebuie să reprezinte una din priorități.

Activitatea instituțiilor preșcolare în acest context implică:

- Includerea în Planul perspectiv de dezvoltare al grădiniței a acțiunilor de proiectare, realizare și monitorizare din perspectiva asigurării protecției copilului împotriva abuzului, neglijării, exploatării;
- Includerea în Regulamentul-intern al instituției a măsurilor privind securitatea încăperilor, terenurilor și locurilor aferente instituției de învățământ preșcolar;
- Revizuirea fișelor de post ale angajaților instituțiilor preșcolare;
- Identificarea comportamentelor problematice și elaborarea unor strategii de intervenție și cu caracter preventiv particularizat pe cauzele acelor comportamente, diferențiat pe sub-etapele de vîrstă specifice perioadei preșcolare.
- Oferirea de informații educatorilor și părinților referitor la:
 - strategiile și modalitățile de rezolvare a unor dificultăți ce pot apărea în relaționarea cu copiii;
 - modalitățile de cunoaștere a nivelului de dezvoltare a copiilor corespunzător etapei de vîrstă;
 - strategiile de lucru în cazul copiilor cu cerințe educative speciale;
 - menținerea relației grădiniță-familie.

La recomandarea Ministerului Educației, managerul instituției preșcolare, metodistul, educatoarea:

- planifică și realizează activitatea educațională prin abordare integrată;
- organizează lucrul cu părinții/tutorii;
- favorizează procesul de dezvoltare personală și de influențare interpersonală;
- organizează lucrul cu părinții/tutorii și încurajează participarea părinților/tutorilor la programul

educațional al grupei.

Instituțiilor de învățământ general le revine o responsabilitate majoră în educarea și formarea la copii a atitudinilor și comportamentelor non-violente.

În acest context, implementarea activităților privind protecția tuturor copiilor împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului presupune mai multe activități manageriale:

- Planificarea implementării activităților privind protecția copilului împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului atât la nivelul instituției de învățământ (planificarea strategică, planificarea operațională); cât și la nivelul compartimentelor (catedrele pe arii curriculare, comisiile metodice, Consiliul Profesorat);

- un rol deosebit revine revizuirii documentelor manageriale la nivel de instituție de învățământ general - Regulamentele-interne, din perspectiva prevenirii și combaterii violenței, prin care acestea conțin prevederi cu referire la atribuțiile și competențele angajaților instituției în vederea prevenirii și intervenției în cazurile de violență.

- Includerea în cadrul Regulamentelor de ordine interioară a instituțiilor de învățământ general a unor reglementări ce vizează accesul persoanelor străine în incinta unităților școlare;

- Elaborarea într-o formă participativă, cu antrenarea elevilor, cadrelor didactice, părinților, reprezentanți ai comunității, ONG-urilor, a Planului de dezvoltare a școlii, care să conțină programe operaționale ce vizează protecția copilului împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului;

- Organizarea unor activități axate pe respectarea, promovarea și garantarea drepturilor copilului și a problematicei cu referire la abuz, neglijare, exploatare, trafic în cadrul ședințelor comisiilor metodice; comisiei dirigintilor, Consiliului profesoral;

- Includerea în cadrul raportului general privind starea și calitatea învățământului din instituția de învățământ general a indicatorilor privind măsurile ameliorative privind combaterea riscului de abandon școlar și din partea copiilor, rămași fără îngrijire părintească;

- Revizuirea/actualizarea fișelor de post ale angajaților instituției (directorul instituției de învățământ general, directorul adjunct, diriginte, cadre didactice, psihologul școlar etc.) după cum urmează.

Directorul instituției de învățământ:

- a) raportează DGÎTS, autorității tutelare și poliției cazurile suspecte sau confirmate de abuz sexual, vătămări corporale, neglijare severă, forme grave ale abuzului psihologic, exploatare a copiilor, riscul de a abandona școala, a colaboratorilor instituției, părinților și a altor persoane;

- b) soluționează în cadrul instituției cazurile de neglijare, abuz psihologic.

În cazurile de abuz, exploatare, trafic al copilului, comise de cadrele didactice sau de alt personal al instituției de învățământ, directorul instituției de învățământ informează DGÎTS, care, la rândul ei, informează Ministerul Educației.

Dirigintele:

- a) identifică cazurile de violență fizică, psihologică, sexuală, neglijare sau exploatare prin muncă aplicate față de copiii din clasă și informează directorul instituției și părinții/reprezentantul legal al copilului despre comportamentul acestuia;

- b) organizează activități extrașcolare care să stimuleze spiritul de echipă și comunicarea între copii, realizează activități care să fie alternative de petrecere a timpului liber, în special pentru atragerea copiilor rămași fără îngrijire părintească;

- c) colaborează cu diverși actori comunitari (asistentul social comunitar, medicul de familie, ONG-uri) care pot acorda asistență și sprijin elevilor în dificultate și familiilor acestora, antrenează cadrele didactice în derularea activităților de prevenire a cazurilor de violență, stabilește un sistem de comunicare în vederea intervenției rapide pentru aplanarea sau soluționarea stărilor conflictuale ori a actelor de violență.

Psihologul școlar:

- a) asigură prevenirea conflictelor apărute între elevi, elevi și cadre didactice, părinți și cadre didactice prin elaborarea programelor de prevenție (de exemplu, medierea școlară);

- b) asigură consilierea psihologică a elevilor cu probleme comportamentale, precum și a copiilor care sunt victime ale comportamentelor violente;

- c) asigură consilierea cadrelor didactice, părinților pe problemele comunicării și relaționării cu copiii;

- d) asigură monitorizarea elevilor rămași fără îngrijire părintească, a celor în risc de abandon școlar, a celor cu probleme comportamentale.

Totodată, ca măsură de constatare a gradului de violență în școală este indicată supravegherea elevilor cu ajutorul sistemelor video, prin intermediul cărora se poate monitoriza accesul în incinta școlii, comportamentul copiilor în timpul pauzei, perturbarea activităților cadrelor didactice etc.

Cadrele didactice

Un rol deosebit de important în prevenirea cazurilor de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului revine *cadrelor didactice* care trebuie să observe comportamentul elevilor, copiilor și să poarte discuții cu elevii și familiile complete/incomplete/tutorii acestora. Doar o colaborare eficientă a familiei/persoanelor în grija cărora rămân copiii, cu cadrele didactice va reuși prevenirea și combaterea comportamentelor/situațiilor

nedorite. Rolul cadrelor didactice constă în omogenizarea colectivului clasei, de a-i determina pe elevi să-și respecte colegii și cadrele didactice. Acest lucru se poate realiza prin dezbateri colective, acordarea de sarcini pe echipe etc. La nivelul clasei poate fi stabilită o listă de reguli, care va fi elaborată de către elevi și totodată, copiii stabilesc sancțiuni în cazul abaterilor. La nivelul școlii se pot înființa grupuri de dezbateri în care să se pună în discuție dificultățile muncii de formare a comportamentului prosocial al elevilor.

Valorificarea componentei **Curriculare** privind protecția copilului împotriva diferitor situații nedorite prevede:

- Includerea obligatorie în cadrul orelor de dirigenție a subiectelor ce reflectă problematica cu care se confruntă copiii, a relațiilor dintre elevi-cadre didactice-personal didactic auxiliar și nedidactic;
- Organizarea activităților extrașcolare (activități de voluntariat, activități în cadrul cercurilor școlare, cluburilor, programelor civice, participare la concursuri școlare etc.);
- Distribuirea unor materiale cu caracter preventiv și amenajarea în cadrul instituției de învățământ a unor panouri cu astfel de materiale, organizarea de concursuri, participări la emisiuni radio-TV;
- Organizarea meselor rotunde cu invitarea reprezentanților Poliției în vederea realizării unor dezbateri pe tematici referitoare la fenomene cu risc în diverse domenii, în școală în particular;
- Organizarea unor seminare cu reprezentanți ai elevilor, părinții/tutorii, cadrelor didactice și reprezentanți ai autorităților publice locale în vederea prevenirii/eliminării/reducerii fenomenului de agresivitate;
- Desfășurarea unor programe educaționale, activităților extracurriculare și extrașcolare în parteneriat cu instituțiile de drept și alți actori.

Un rol important în protecția copiilor, cu accent, pentru cei rămași fără îngrijire părintească în instituțiile de învățământ general revine activităților ce vizează **relațiile comunitare** după cum urmează:

- Inițierea de proiecte și programe ale Consiliului elevilor pe problematica combaterii situațiilor nedorite, cu efect negativ asupra copiilor;
- Dezvoltarea parteneriatelor cu instituțiile și organizațiile neguvernamentale implicate în prevenirea și combaterea abuzului, neglijării, exploatarei, traficului copilului;
- Asigurarea funcționării cadrului legal privind protecția specială a copiilor aflați în situații de risc și a copiilor separați de părinți;
- Asigurarea condițiilor necesare în vederea protecției tuturor copiilor sub aspect multidimensional (școală-familie-comunitate).

Viceministru

Liliana Nicolaescu-Onofrei

Ex: M. Goraș, E. Parlicov, M. Vranceanu,

Ministerul Sănătății

Informație

cu privire la situația copiilor rămași fără îngrijirea părintească ca rezultat al migrației și măsurile ce se impun în vederea redresării fenomenului

(pentru ședința Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului,
din 11 martie 2014)

În scopul asigurării unei asistențe medicale oportune copiilor rămași fără îngrijirea părintească ca rezultat al migrației conducătorii instituțiilor medico-sanitare publice teritoriale anual întreprind un șir de acțiuni axate pe:

- identificarea copiilor rămași fără îngrijirea părinților;
- realizarea examenelor medicale profilactice;
- stabilirea programelor individuale de investigații, tratament și reabilitare a copiilor bolnavi;
- activități de prevenție a consumului de alcool și substanțe narcotice printre copii rămași fără îngrijirea părintească;
- măsuri de promovare a modului sănătos de viață în rândul copiilor, etc.

Problemele de sănătate a copiilor rămași fără îngrijirea părintească și posibilele soluții de depășire, sînt examinate de specialiștii medicali din teritorii, în cadrul ședințelor comune cu conducătorii instituțiilor medico-sanitare publice.

Astfel, pe perioadă anului 2013 medicii de familie și asistentele medicale de familie activ au identificat copii rămași fără îngrijirea unuia sau a ambilor părinți, în urma migrației acestora peste hotare și a persoanelor tutelar. Categoria respectivă de copii a fost examinată profilactic, inclusiv cu realizarea investigațiilor de laborator și consultul specialiștilor de profil, la vîrstele țintă: 1, 3, 7, 11, 15 și 17 ani.

Pentru copiii bolnavi au fost elaborate programe individuale de supraveghere și tratament, inclusiv de recuperare în cadrul Centrelor specializate de recuperare a copiilor din Chișinău, Ceadr-Lunga și Sergheevca, iar tutorii și îngrijitorii acestor copii au fost informați și consiliați asupra problemelor de sănătate a copiilor.

Concomitent, în cadrul examenelor medicale profilactice, medicii de familie și medicii specialiști au identificat grupurile-țintă de adolescenți din grupul de risc, aceștia fiind incluși în programele educaționale și informaționale, în scopul micșorării riscului de îmbolnăvire prin narcomanie, alcoolism, boli cu transmisie sexuală și prevenirea sarcinilor nedorite.

În același timp, lucrătorii medicali din teritoriu participă activ în acțiunile de sensibilizare a opiniei publice, organizate de autoritățile publice locale, privind importanța suportului pentru creșterea și dezvoltarea armonioasă a copiilor rămași fără ocrotirea părinților.

Pe parcursul anului 2013, prin intermediul rețelei medicale generale, în teritorii au fost organizate diverse măsuri de școlarizare a elevilor, inclusiv prin intermediul mass-media locale, privind promovarea modului sănătos de viață: „O viață fără droguri și alcool”, „Efectele negative ale narcomaniei”, „Profilaxia bolilor sexual transmisibile”, „Alimentația corectă și sănătoasă”, etc. Scopul de bază al acestor activități este formarea atitudinilor negative față de bolile cu transmisie sexuală, consumul de alcool, substanțe toxice și narcotice.

Un rol important în promovarea unui mod de viață sănătos în rândul adolescenților revine medicilor, psihologilor și a altor specialiști din Centrele de Sănătate Prietenoase Tinerilor din republică, care oferă asistență medico-psihologică adolescenților, inclusiv celor rămași fără ocrotirea părintească, în condiții prietenoase cu respectarea confidențialității, în cele mai sensibile probleme specifice perioadei de adolescență. Cu suportul voluntarilor încadrați în activitățile Centrelor respective, are loc difuzarea informației „de la egal la egal”, asupra problemelor de sănătate a adolescenților.

Concomitent comunicăm, că pe parcursul anului 2013 Ministerul Sănătății a extins serviciile de sănătate prietenoase tinerilor la nivel național. În prezent, în toate teritoriile administrative sînt instituite Centre de Sănătate Prietenoase Tinerilor (37 Centre), contractate de Compania Națională de Asigurări în Medicină. Prin ordinul Ministerului Sănătății nr.868 din 31.07.2013 „Privind organizarea activității centrelor de Sănătate prietenoase Tinerilor” au fost aprobate:

- 1) Normele de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor;
- 2) Instrucțiunea privind monitorizarea calității serviciilor prestate de către Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor.

Pe parcursul anului 2013 a fost revizuită curricula de instruire în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”, cu includerea în planul de învățămînt pentru anul 2014 a cursului de bază de instruire „Sănătatea și dezvoltarea adolescenților”.

În cadrul proiectului modo-elvețian „Generație Sănătoasă”, pe parcursul anului 2013 circa 200 de specialiști din republică au fost instruiți în subiecte ce țin de perioada de adolescență, consiliere psihologică și psihocorecție la vîrsta adolescență, circa 2350 lucrători medicali din asistența medicală primară au fost instruiți în „Asistența integrată a sănătății adolescenților”.

De asemenea, pe parcursul anului 2013 au fost desfășurate 10 Consfătuiri în domeniul sănătății reproducerii, cu participarea lucrătorilor medicali din cadrul cabinetelor de sănătate a reproducerii și Centrelor de Sănătate Prietenoase Tinerilor (circa 450 persoane au participat pe parcursul anului 2013).

În cadrul ședințelor au fost abordate un șir de subiecte ce țin de sănătatea copiilor, adolescenților și tinerilor. Informația respectivă a fost diseminată populației prin intermediul lucrătorilor medicali din subdiviziunile respective.

Concomitent, a fost pus accent și pe sporirea capacităților profesionale a pedagogilor din instituțiile preuniversitare de învățămînt în promovarea sănătății și dezvoltării adolescenților (au fost instruiți circa 1000 pedagogi).

Ex. Rodica Scutelnic,
Subiectul 4

Aprobarea Planului de activitate pentru anul 2014.

Secretariatul permanent Consiliului pentru Protecția Drepturilor Copilului

REPUBLICA MOLDOVA
Consiliul Național pentru Protecția Drepturilor Copilului

Proiect
Aprobat
prin Hotărârea Consiliului Național
nr. din 2014

Planul de activitate
al Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului pentru anul 2014

N r d/ o	Activități	Responsabili	Termeni de realizare	Modificări propușe	la propunerea
Ședința I					
1	Raport referitor la Completarea Chestionarului general privind implementarea Convenției de la Lanzarote și a Chestionarului tematic pentru prima rundă de monitorizare „Abuzul sexual asupra copiilor în cercul de încredere” de către autoritățile administrației publice centrale.	Ministerul Afacerilor Interne	trimestru I		
2	Modificările la Regulamentului de funcționare a taberelor de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților	Ministerul Educației			
3	Date cu privire la situația copiilor rămași fără îngrijirea părintească ca rezultat al migrației și măsurile ce se impun în vederea redresării fenomenului.	Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei Ministerul Educației Ministerul Sănătății Biroul Migrație și Azil Biroul Național de Statistică			
4	Aprobarea Planului de activitate pentru anul 2014.	Secretariatul permanent Consiliului pentru Protecția Drepturilor Copilului			
Ședința II					
1	Colaborarea intersectorială în domeniul medico-social în vederea reducerii ratei mortalității infantile și a copiilor cu vârsta de pînă la 5 ani la domiciliu;	Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei Ministerul Sănătății Ministerul Sănătății	trimestru II		
2	Rezultatele campaniei naționale <i>O casă fără pericol pentru copilul tău.</i>	Ministerul Sănătății			
3	Colaborarea intersectorială pentru prevenirea și combaterea absenteismului și abandonului școlar	Ministerul Educației			

4	Rezultatele discuțiilor în cadrul meselor rotunde, organizate de comun cu Ministerul Educației, Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei Ministerul Sănătății și Ministerul Afacerilor Interne	Secretariatul permanent al Consiliului pentru Protecția Drepturilor Copilului			
6	Analiza datelor preliminare a campaniei de comuniare privind instituirea tutelei asupra copiilor separați de părinți	Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei Ministerul Sănătății		Introducere a subiectului	Ambasada Franței
7	Experiența raioanelor pilot Făleşti, Leova, Orhei în implementarea mecanismului intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării, traficului.	Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei Consiliile raionale Făleşti, Leova, Orhei		Introducere a subiectului	CIDDC și CNPAC
Sedința III – Progresele înregistrate în vederea protecției copilului victimă a abuzului și a infracțiunilor.					
1	Raportul cu privire la incidența cazurilor de abuz și violență.	Ministerul Educației Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Sănătății Procuratura Generală ONG	trimestru III		
2	Sistemul de servicii sociale adresat copiilor în situație de risc.	Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei			
3	Colaborarea intersectorială în vederea asigurării protecției copilului victimă a abuzului: Modificările cadrului legislativ; Crearea camerelor de audiere a minorilor; Specializarea personalului implicat în audierea minorilor; Specializarea avocaților care acordă asistență juridică copiilor victime ale infracțiunilor.	Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei Ministerul Educației Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Sănătății Ministerul Justiției		Excluderea Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei din rîndul rapoorturilor	Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei
4	Sezonul estival de odihnă și întremare a sănătății copiilor 2014, probleme depistate în activitate și soluții pentru anul 2015.	Ministerul Educației Ministerul Sănătății			
Sedința IV					
1	Reforma sistemului rezidențial de îngrijire a copilului, în contextul implementării Liniilor Directoare internaționale privind Îngrijirea Alternativă a Copiilor, incluziunea educațională a copiilor cu dezabilități.	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei Ministerul Educației	trimestru IV		
2	Asigurarea protecției copilului în mediul online.	Ministerul Educației Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicației Ministerul Afacerilor Interne			
3	Rezultatele campaniei de informare cu privire la instituirea tutelei asupra copiilor separați de părinți.	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei Secretariatul permanent al Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilui			